

דמשלשלין דפנות מלמעלה למטה, וכרבי יוסי במשנתנו, והטעם, משום שמחיצה תלויה מתרת בסוכה.⁽³⁰⁴⁾

אמר רבי אמי: פס גבוה עשרה טפחים ורחב ארבעה טפחים ומשהו, מתיר בסוכה משום דופן.

והיינו, סוכה שהיתה לה דופן אחת שלימה, ובצידה האחד היתה דופן נוספת שיש בה רק טפח, ונמצא שחסר לה בצידה השני את הדופן הנוספת של שבעה טפחים, אפשר להכשירה על ידי פס ברוחב ארבעה טפחים, ומוקים ליה, ומעמידו ל"פס ארבעה", בפחות משלשה טפחים סמוך לדופן השלימה, מצידה השני. וכל פחות משלשה סמוך לדופן בלבד דמי. והרי לך מחיצה של

מיתביי ממה ששינונו: מחצלת שהיא רחבה שבעה טפחים ומשהו, מתרת בסוכה משום דופן. ומעמידה פחות משלושה טפחים סמוך לארץ או לסכך, ועל ידי לבוד נחשבת המחיצה גבוהה עשרה טפחים. ומשמע, שלבוד אחד אמרינן, תרי לבוד לא אמרינן. שאם לא כן היה לברייתא לחדש יותר, שאפילו מחיצה ארבעה ומשהו מתרת בסוכה משום דופן?!⁽³⁰³⁾

ומתרת הגמרא: **כי תניא החיא ברייתא, בסוכה גדולה, הגבוהה הרבה, שאין אתה יכול לומר בה שני לבודים, והברייתא מדברת, באופן שהעמידה פחות משלושה טפחים סמוך לסכך, ותלויה הרבה מעל הקרקע.**

ומאי קא משמע לן הברייתא לפירוש זה?

אם אכן סברה הברייתא ששני לבודין אמרינן היה לה להשמיענו רבותא טפי, שאפילו מחיצה ארבעה ומשהו מתרת בסוכה?! ומזה שנקטה הברייתא מחצלת שבעה, משמע שלבוד אחד אמרינן, תרי לבוד לא אמרינן.

304. נתבאר על פי רש"י המובא לפנינו. אבל התוספות כתבו בשם רש"י, שמדובר בסוכה גבוהה הרבה שאין יכול לומר בה שני לבודין, ולכן על כרחך מדובר במחצלת שבעה ומשהו, ומעמידה בפחות משלושה סמוך לקרקע. ולפירוש זה לא גרסינן "וכרבי יוסי", שהרי אין כאן מחיצה תלויה, אלא מחיצה גמורה היא מדין לבוד. וכן פירש הריטב"א, שמעמידה פחות משלושה סמוך לארץ, ומדובר באופן שהסוכה גבוהה הרבה וצריך להכשירה על ידי גוד אסיק. וקא משמע לן, שמחיצה זו נחשבת כמחיצה עשרה על ידי לבוד, ואפשר לדונה כעולה עד לסכך מדין גוד אסיק.

גבוהה עשרה טפחים. ובביאור הדבר, עיין בדברי התוספות ד"ה מהו, וד"ה בפחות, שכל מחיצה שאינה של שתי ושל ערב אינה מחיצה. ובמהרש"א ומהר"ם האריכו בזה, וראה ילקוט מפרשים.

303. הקשה מהר"ם: דברי הגמרא סותרים זה לזה, שהרי בתחילה הקשתה הגמרא דפשיטא הוא דאמרינן "לבוד" ומאי קא משמע לן רב חסדא, ועתה מקשה הגמרא על רב חסדא מברייתא, ולכאורה, אם ידעה הגמרא שבברייתא משמע שלא כדברי רב חסדא, מדוע הקשתה מה חידש בדבריו?!

ותירץ, דמתחילה לא סברה הגמרא לחלק בין לבוד אחד לשנים, ולפיכך היה סבור המקשן, שאמנם נקטה הברייתא מחצלת שבעה אבל הוא הדין מחצלת ארבעה, שהרי אין לחלק בין לבוד אחד לשנים. אבל אחר שהשמיענו רב חסדא שהיה מקום לחלק בין לבוד אחד לשנים,